

PRAVILNIK

o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja na Beogradskoj berzi a.d. Beograd

01/1 br. 8322/15

OBJAVA PRAVILNIKA

Pravilnik o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja na Beogradskoj berzi a.d. Beograd (broj: 04/2-7755/15), objavljen je na oglasnoj tabli i internet stranici Berze dana 23. septembra 2015. godine i

STUPA NA SNAGU

po proteku roka od 8 (osam) dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli i to:

- 2. OKTOBRA 2015. godine -

BEOGRADSKA BERZA

Siniša Krneta, direktor

Na osnovu člana 16. stav 1. Zakona o zaštiti uzbunjivača (Službeni glasnik RS br. 128/14, u daljem tekstu: Zakon), Pravilnika o načinu unutrašnjeg uzbunjivanja, načinu određivanja ovlašćenog lica kod poslodavca, kao i drugim pitanjima od značaja za unutrašnje uzbunjivanje kod poslodavca koji ima više od deset zaposlenih (Službeni glasnik RS br. 45/15, u daljem tekstu: Podzakonski akt), i člana 49. stav 2. tačka 13. Statuta Beogradske berze a.d. Beograd (broj: 04/1-467-1/12, u daljem tekstu: Statut), Upravni odbor Beogradske berze a.d. Beograd na IX/15 sednici, dana 27. avgusta 2015. godine, doneo je

PRAVILNIK

O POSTUPKU UNUTRAŠNJEG UZBUNJIVANJA

Uvodna odredba

Član 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se način unutrašnjeg uzbunjivanja na Beogradskoj berzi a.d. Beograd (u daljem tekstu: Berza), način određivanja ovlašćenog lica na Berzi u postupku unutrašnjeg uzbunjivanja, kao i druga pitanja od značaja za unutrašnje uzbunjivanje na Berzi u skladu sa Zakonom i Podzakonskim aktom.

Značenje pojedinih pojmova

Član 2.

Pojedini izrazi, upotrebljeni u ovom Pravilniku i drugim aktima donetim na osnovu odredbi ovog Pravilnika, u odgovarajućem padežu i broju imaju sledeće značenje:

OVLAŠĆENI ORGAN	je organ Republike Srbije, teritorijalne autonomije ili jedinice lokalne samouprave ili nosilac javnih ovlašćenja nadležan da postupi po informaciji kojom se vrši uzbunjivanje, u skladu sa zakonom
ŠTETNA RADNJA	je svako činjenje ili nečinjenje u vezi sa uzbunjivanjem kojim se uzbunjivaču ili licu koje ima pravo na zaštitu kao uzbunjivač ugrožava ili povređuje pravo, odnosno kojim se ta lica stavljaju u nepovoljniji položaj.
UNUTRAŠNJE UZBUNJIVANJE	je otkrivanje informacije Poslodavcu;
UZBUNJIVAČ	je fizičko lice koje izvrši uzbunjivanje u vezi sa svojim radnim angažovanjem, postupkom zapošljavanja, korišćenjem usluga državnih i drugih organa, nosilaca javnih ovlašćenja ili javnih službi, poslovnom saradnjom i pravom vlasništva na privrednom društvu;
UZBUNJIVANJE	je otkrivanje informacije koja sadrži podatke o kršenju propisa, kršenju ljudskih prava, vršenju javnog ovlašćenja protivno svrsi zbog koje je povereno, opasnosti po život, javno zdravlje, bezbednost, životnu sredinu, kao i radi sprečavanja štete velikih razmera. Informacija može da sadrži potpis uzbunjivača i podatke o uzbunjivaču. Poslodavac i ovlašćeni organ dužni su da postupaju i po anonimnim obaveštenjima u vezi sa informacijom, u okviru svojih ovlašćenja;

Lice ovlašćeno za prijem informacije i vođenje postupka unutrašnjeg uzbunjivanja

Pokretanje postupka

Član 3.

Direktor Berze odlukom, iz reda zaposlenih Berze, određuje lice ovlašćeno za prijem informacije i vođenje postupka u vezi sa uzbunjivanjem u smislu odredbi Zakona i Podzakonskog akta (u daljem tekstu: Ovlašćeno lice).

Odluka iz stava 1. ovog člana objavljuje se na oglasnoj tabli Berze i dostavlja zaposlenima Berze elektronskom poštom na njihove službene e-mail adrese u smislu pravilnika koji uređuje unutrašnju organizaciju Berze.

Postupak unutrašnjeg uzbunjivanja

Pokretanje postupka

Član 4.

Postupak unutrašnjeg uzbunjivanja započinje dostavljanje informacije Ovlašćenom licu,

- 1) pismeno,
 - a. elektronskom poštom, na službenu e-mail adresu Ovlašćenog lica,
 - b. neposrednom predajom pismena o informaciji u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem, običnom ili preporučenom pošiljkom,
- 2) usmeno, na zapisnik.

U slučaju iz stava 1. tačke 1) ovog člana, pod vremenom podnošenja informacije Berzi smatra se:

- a. ako je podnesak upućen elektronskom poštom - vreme koje je naznačeno u potvrdi o prijemu elektronske pošte u skladu sa Zakonom;
- b. ako je podnesak upućen preporučenom pošiljkom - datum predaje pošiljke pošti;
- c. ako je podnesak upućen običnom pošiljkom - datum prijema pošiljke na Berzi.

Samo Ovlašćeno lice može da otvori običnu i preporučenu pošiljku na kojima je označeno da se upućuju licu ovlašćenom za prijem informacije i vođenje postupka u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem kod poslodavca ili na kojima je vidljivo na omotu da se radi o informaciji u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem.

Potvrda o prijemu informacije

Član 5.

Ukoliko se dostavljanje informacije vrši neposrednom predajom pismena ili usmeno, o informaciji u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem sastavlja se potvrda o prijemu informacije u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem i to prilikom prijema pismena, odnosno prilikom uzimanja usmene izjave od uzbunjivača.

Potvrda iz stava 1. ovog člana izrađena na memorandumu Berze (sa podacima o Berzi), overena pečatom Berze, sadrži sledeće podatke:

- 1) kratak opis činjeničnog stanja o informaciji u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem;
- 2) vreme, mesto i način dostavljanja informacije u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem;
- 3) broj i opis priloga podnetih uz informaciju o unutrašnjem uzbunjivanju;
- 4) podatke o tome da li uzbunjivač želi da podaci o njegovom identitetu ne budu otkriveni;

Potvrdu iz stava 1. ovog člana obavezno potpisuje Ovlašćeno lice, a može je potpisati i uzbunjivač sa navođenjem potaka o uzbunjivaču, ukoliko on to želi.

Usmeno dostavljanje informacije i zapisnik o usmeno dostavljenoj informaciji

Član 6.

Usmeno dostavljanje informacije u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem vrši se usmeno na zapisnik.

Ovlašćeno lice dužno je da uzbunjivača, pre davanja izjave o informacijama u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem:

- 1) obavesti o njegovim pravima propisanim Zakonom, a naročito da ne mora otkrivati svoj identitet, odnosno da ne mora potpisati zapisnik i potvrdu o prijemu informacije u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem,
- 2) pouči ga da svoje informacije u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem daje pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću, te da davanje lažnog izkaza predstavlja krivično delo predviđeno odredbama Krivičnog zakonika.

Član 7.

Zapisnik iz člana 6. ovog Pravilnika sadrži:

- 1) podatke o Berzi i licu koje sastavlja zapisnik;
- 2) vreme i mesto sastavljanja;
- 3) podatke o prisutnim licima;
- 4) opis činjeničnog stanja o informaciji u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem, podatke o vremenu, mestu i načinu kršenja propisa iz oblasti radnih odnosa, bezbednosti i zdravlja na radu, ljudskih prava zaposlenih, opasnostima po njihov život, zdravlje, opštu bezbednost, životnu sredinu, ukazivanje na mogućnost nastanka štete velikih razmera i drugo;
- 5) primedbe uzbunjivača na sadržaj zapisnika ili njegovu izjavu da nema nikakvih primedbi na zapisnik i da se u potpunosti slaže sa njegovom sadržinom;
- 6) podaci o Ovlašćenom licu i njegov potpis.
- 7) pečat Berze.

Član 8.

U slučaju anonimnih obaveštenja, postupa se u skladu sa Zakonom.

Berza ne sme preduzimati mere u cilju otkrivanja identiteta anonimnog uzbunjivača.

Član 9.

Nakon prijema informacije, Berza je dužna da po njoj postupi bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema informacije.

U cilju provere informacije u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem, preduzimaju se odgovarajuće radnje, o čemu se obaveštava poslodavac, kao i uzbunjivač, ukoliko je to moguće na osnovu raspoloživih podataka.

Berza je dužna da preduzme sve raspoložive radnje i mere u cilju utvrđivanja i otklanjanja nepravilnosti ukazanih informacijom, kao i da obustavi sve utvrđene štetne radnje i otkloni njene posledice.

Član 10.

Prilikom vođenja postupka unutrašnjeg uzbunjivanja, u cilju provere informacije u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem, Ovlašćeno lice može uzimati izjave od drugih lica o čemu sastavlja zapisnik koji sadrži:

- 1) podatke o Berzi i licu koje sastavlja zapisnik;
- 2) vreme i mesto sastavljanja;
- 3) podatke o prisutnim licima;
- 4) opis utvrđenog činjeničnog stanja povodom informacije u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem;
- 5) primedbe prisutnog lica na sadržaj zapisnika ili njegovu izjavu da nema nikakvih primedbi na zapisnik i da se u potpunosti slaže sa njegovom sadržinom;
- 6) podaci o Ovlašćenom licu i njegov potpis.
- 7) pečat poslodavca.

Informisanje uzbunjivača

Član 11.

Berza je dužna da uzbunjivaču, na njegov zahtev, pruži obaveštenja uzbunjivaču o toku i radnjama preduzetim u postupku, kao i da omogući uzbunjivaču da izvrši uvid u spise predmeta i da prisustvuje radnjama u postupku.

Berza je dužna da obavesti uzbunjivača o ishodu postupka po njegovom okončanju, u roku od 15 dana od dana okončanja postupka.

Izveštaj o preduzetim radnjama

Član 12.

Po okončanju postupka Ovlašćeno lice sastavlja izveštaj o preduzetim radnjama u postupku o informaciji u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem, koji se u po jednom primerku dostavlja Berzi i uzbunjivaču;

Izveštaj iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) vreme, mesto i način prijema informacije u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem;
- 2) radnje koje su nakon toga preduzete u cilju provere informacije u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem;
- 3) koja su lica obaveštena o radnjama preduzetim u cilju provere informacije u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem uz navođenje datuma i način njihovog obaveštavanja;
- 4) šta je utvrđeno u postupku o informaciji, uz navođenje konkretnog činjeničnog stanja, da li su utvrđene nepravilnosti i štetne radnje kao i njihov i opis, kao i da li su takve radnje izazvale štetne posledice.
- 6) podaci o Ovlašćenom licu i njegov potpis.
- 6) pečat Berze.

Uzbunjivač se može izjasniti o izveštaju o preduzetim radnjama u postupku o informaciji u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem u roku od 8 dana od dana dostavljanja izveštaja.

Predlaganje mera

Član 13.

Na osnovu podnetog izveštaja, Ovlašćeno lice predlaže mere u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i način otklanjanja posledica štetnih radnji nastalih u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem u roku od 15 dana od dana dostavljanja izveštaja Berzi i uzbunjivaču.

Radi otklanjanja uočenih nepravilnosti i posledica štetne radnje nastale u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem mogu da se preduzmu odgovarajuće mere na osnovu izveštaja iz stava 1. ovog člana, o čemu ovlašćeno lice donosi Predlog mera.

Član 14.

Predlog mera iz člana 13. ovog Pravilnika obavezno sadrži:

- 1) podatke o Berzi i licu koje sastavlja zapisnik;
- 2) vreme i mesto sastavljanja;
- 3) navođenje i detaljan opis nepravilnosti, štetnih radnji i posledica ovih radnji u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem utvrđenih izveštajem;
- 4) konkretne mere koje se predlažu radi otklanjanja navedenih nepravilnosti i posledica štetnih radnji nastalih u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem utvrđenih izveštajem kao i rokovi za njihovo izvršenje;
- 5) obrazloženje zbog čega se baš tim predloženim merama otklanjaju utvrđene nepravilnosti i posledice štetne radnje nastale u vezi sa unutrašnjim uzbunjivanjem;
- 6) podaci o Ovlašćenom licu i njegov potpis.
- 7) pečat Berze.

Pravo na zaštitu uzbunjivača

Član 15.

Uzbunjivač ima pravo na zaštitu, u skladu sa zakonom, ako:

- 1) izvrši uzbunjivanje na Berzi, ovlašćenog organa ili javnosti na način propisan zakonom;
- 2) otkrije informaciju koja sadrži podatke o kršenju propisa i drugo, u roku od jedne godine od dana saznanja za izvršenu radnju zbog koje vrši uzbunjivanje, a najkasnije u roku od deset godina od dana izvršenja te radnje;
- 3) ako bi u trenutku uzbunjivanja, na osnovu raspoloživih podataka, u istinitost informacije, poverovalo lice sa prosečnim znanjem i iskustvom kao i uzbunjivač.

Član 16.

Pravo na zaštitu od uzbunjivanja imaju i povezana lica.

Povezano lice ima pravo na zaštitu kao uzbunjivač ako učini verovatnim da je prema njemu preduzeta štetna radnja zbog povezanosti sa uzbunjivačem.

Član 17.

Lice koje traži podatke u vezi sa informacijom, ima pravo na zaštitu kao uzbunjivač, ako učini verovatnim da je prema njemu preduzeta štetna radnja zbog traženja tih podataka.

Član 18.

Ovlašćeno lice dužno je da štiti podatke o ličnosti uzbunjivača, odnosno podatke na osnovu kojih se može otkriti identitet uzbunjivača, osim ako se uzbunjivač ne saglasi sa otkrivanjem tih podataka, a u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Svako lice koje sazna podatke iz stava 1. ovog člana, dužno je da štiti te podatke.

Ovlašćeno lice je dužno da prilikom prijema informacije, obavesti uzbunjivača da njegov identitet može biti otkriven nadležnom organu, ako bez otkrivanja identiteta uzbunjivača ne bi bilo moguće postupanje tog organa, kao i da ga obavesti o merama zaštite učesnika u krivičnom postupku.

Ako je u toku postupka neophodno da se otkrije identitet uzbunjivača, Ovlašćeno lice dužno je da o tome, pre otkrivanja identiteta, obavesti uzbunjivača.

Podaci iz stava 1. ovog člana ne smeju se saopštiti licu na koje se ukazuje u informaciji, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Član 19.

Zabranjena je zloupotreba uzbunjivanja.

Zloupotrebu uzbunjivanja vrši lice koje:

- 1) dostavi informaciju za koju je znalo da nije istinita;
- 2) pored zahteva za postupanje u vezi sa informacijom kojom se vrši uzbunjivanje traži protivpravnu korist.

Uzbunjivanje ako su u informaciji sadržani tajni podaci

Član 20.

Informacija može da sadrži tajne podatke.

Pod tajnim podacima iz stava 1. ovog člana smatraju se podaci koji su prethodno označeni kao tajni u skladu sa propisima o tajnosti podataka, te pravilniku Berze koji reguliše poslovnu tajnu.

Ako su u informaciji sadržani tajni podaci, uzbunjivač je dužan da se prvo obrati Berzi, a ako se informacija odnosi na Ovlašćeno lice, informacija se podnosi direktoru Berze.

U slučaju da Berza nije u roku od 15 dana postupila po informaciji u kojoj su sadržani tajni podaci, odnosno ako nije odgovorila ili nije preduzela odgovarajuće mere iz svoje nadležnosti, uzbunjivač se može obratiti ovlašćenom organu.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, u slučaju da se informacija odnosi na direktora Berze, informacija se podnosi ovlašćenom organu - Upravnom odboru koji imenuje direktora Berze.

Ako su u informaciji sadržani tajni podaci, uzbunjivač ne može uzbuniti javnost, ako zakonom nije drugačije određeno.

Ako su u informaciji sadržani tajni podaci, uzbunjivač i druga lica su dužni da se pridržavaju opštih i posebnih mera zaštite tajnih podataka propisanih zakonom koji uređuje tajnost podataka.

Zabrana stavljanja uzbunjivača u nepovoljniji položaj i naknada štete

Član 21.

Berza je dužna da u okviru svojih ovlašćenja zaštiti uzbunjivača od štetne radnje, kao i da preduzme neophodne mere radi obustavljanja štetne radnje i otklanjanja posledica štetne radnje.

Berza ne sme činjenjem ili nečinjenjem da stavi uzbunjivača u nepovoljniji položaj u vezi sa uzbunjivanjem, a naročito ako se nepovoljniji položaj odnosi na:

- 1) zapošljavanje;
- 2) sticanje svojstva pripravnika ili volontera;
- 3) rad van radnog odnosa;
- 4) obrazovanje, osposobljavanje ili stručno usavršavanje;
- 5) napredovanje na poslu, ocenjivanje, sticanje ili gubitak zvanja;
- 6) disciplinske mere i kazne;
- 7) uslove rada;
- 8) prestanak radnog odnosa;
- 9) zaradu i druge naknade iz radnog odnosa;
- 10) učešće u dobiti poslodavca;

- 11) isplatu nagrade i otpremnine;
- 12) raspoređivanje ili premeštaj na drugo radno mesto;
- 13) nepreduzimanje mera radi zaštite zbog uznemiravanja od strane drugih lica;
- 14) upućivanje na obavezne zdravstvene preglede ili upućivanje na preglede radi ocene radne sposobnosti.

Član 22.

Zabranjeno je preduzimati štetne radnje.

U slučajevima nanošenja štete zbog uzbunjivanja, uzbunjivač ima pravo na naknadu štete, u skladu sa zakonom koji uređuje obligacione odnose.

Sudska zaštita

Član 23.

Uzbunjivač prema kome je preduzeta štetna radnja u vezi sa uzbunjivanjem ima pravo na sudsku zaštitu.

Sudska zaštita se ostvaruje podnošenjem tužbe za zaštitu u vezi sa uzbunjivanjem nadležnom sudu, u roku od šest meseci od dana saznanja za preduzetu štetnu radnju, odnosno tri godine od dana kada je štetna radnja preduzeta.

Završna odredba

Član 24.

Ovaj Pravilnik objavljuje se na internet stranici Berze i oglasnoj tabli Berze.

Ovaj Pravilnik dostavlja se zaposlenima Berze, odnosno svim radno angažovanim licima na Berzi, elektronskom poštom na njihove službene e-mail adrese u smislu pravilnika koji uređuje unutrašnju organizaciju Berze, sa obaveštenjem o njihovim pravima koja su predviđena Zakonom, o čemu ta lica daju pisanu izjavu da im je predmetno obaveštenje dostavljeno i da su upoznata sa datim pravima.

Član 25.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu protekom roka od osam dana od dana objavljivanja na internet stranici Berze.

PRESEDNIK UPRAVNOG ODBORA

Ivan Ristić